Çocuklarda S?nav Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklarda S?nav Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19014

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklarda S?nav Kayg?s? Ölçe?i (ÇSKÖ), çocuklar?n ya?ad??? s?nav kayg?s?n? çok boyutlu olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Ula? Ayd?n ve Gökçe Bulgan taraf?ndan 2017 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Ölçek, s?nav kayg?s?n?n bili?sel (dü?ünceler), davran??sal (görev d??? davran??lar) ve fizyolojik (otonom tepkiler) bile?enlerini ölçmeyi hedefler. Toplam 29 maddeden olu?an ÇSKÖ, 4'lü **Likert tipi** derecelendirme ile uygulan?r. Adaptasyon çal??mas?, özellikle ilkokul ve ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin s?navlarla ilgili ya?ad?klar? **kayg?** düzeyini ve bu kayg?n?n alt boyutlar?n? tespit etmek için ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu ve psikometrik niteliklerini ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

S?nav Kayg?s?, Çocuk Psikolojisi, **Psikometri**, Ölçek Uyarlama, Bili?sel De?erlendirme, Otonom Tepkiler.

Yazarlar

Ula? Ayd?n, Gökçe Bulgan

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, çocuklarda s?nav durumlar?na özgü olarak ortaya ç?kan duygusal, bili?sel ve fizyolojik tepkileri sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, s?nav kayg?s?n? tek bir bütün olarak de?il, farkl? bile?enlerden olu?an karma??k bir yap? olarak ele al?nmas?n? sa?lamaktad?r. Böylece e?itimciler ve psikolojik dan??manlar, ö?rencilerin ya?ad??? kayg?n?n bask?n boyutunu belirleyerek daha hedef odakl? müdahale programlar? geli?tirebilirler.

ÇSKÖ, ayn? zamanda **e?itim psikolojisi** alan?nda yap?lan ara?t?rmalarda, s?nav kayg?s?n?n akademik ba?ar? ve okul motivasyonu üzerindeki etkilerini incelemek için güvenilir bir araç sunmaktad?r. Ölçe?in uyarlamas?, Türkiye'deki e?itim ortamlar?nda geçerli ve güvenilir ölçümler yap?lmas?na olanak tan?m??t?r.

Yap?

Çocuklarda S?nav Kayg?s? Ölçe?i, s?nav kayg?s?n? çok boyutlu bir yap? olarak kavramsalla?t?rmaktad?r. Bu yap?, bili?sel, davran??sal ve fizyolojik tepkileri kapsayan üç ana faktör alt?nda toplanm??t?r. Ölçek toplamda 29 maddeden olu?ur ve her bir madde bu üç alt boyuttan birini temsil eder. Bu ayr?m, kayg?n?n sadece subjektif endi?e olmad???n?, ayn? zamanda gözlemlenebilir davran??lar ve bedensel tepkilerle de kendini gösterdi?ini vurgular.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçekteki faktörler ve madde say?lar? ?unlard?r:

Dü?ünceler (Bili?sel Boyut): 12 madde. S?nav ba?ar?s?zl???na yönelik endi?e ve dikkat da??t?c? bili?sel süreçleri içerir.
Görev D??? Davran??lar (Davran??sal Boyut): 8 madde. S?nav s?ras?nda odaklanmay? engelleyen, d??a dönük davran??lar? kapsar.
Otonom Tepkiler (Fizyolojik Boyut): 9 madde. Kalp çarp?nt?s?, terleme gibi bedensel kayg? belirtilerini içerir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?na dair geçerlik çal??malar? Ayd?n ve Bulgan (2017) taraf?ndan detayl?ca incelenmi?tir. Bu çal??malarda, ölçe?in yap? geçerli?i incelenmi?tir. Yap? geçerli?inin test edilmesi amac?yla Do?rulay?c? **Faktör Analizi** (DFA) yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. DFA sonuçlar?, orijinal ölçe?in üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de yeterli düzeyde uyum indeksleri ile do?ruland???n? göstermektedir.

Geçerlik çal??malar? ayr?ca, ÇSKÖ puanlar?n?n, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er akademik stres veya genel kayg? ölçekleri ile olan korelasyonlar?n?n incelendi?i ölçüt ba??nt?l? geçerli?i de kapsam?? olabilir. Bu bulgular, ölçe?in gerçekten s?nav kayg?s?n? ölçtü?ünü ve di?er ilgili yap?larla beklenen ili?kileri sergiledi?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçme yetene?ini de?erlendirir. Ayd?n ve Bulgan (2017) uyarlama çal??mas?nda iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?lar?n? rapor etmi?lerdir. Bu katsay?lar?n hesaplanmas?nda genellikle **Cronbach Alfa** (α) katsay?s? kullan?lm??t?r. Hem ölçe?in tamam? hem de alt boyutlar? için hesaplanan alfa katsay?lar?n?n, kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u (genellikle .70 ve üzeri) bildirilmi?tir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek içerisindeki maddelerin ayn? psikolojik yap?y? ölçmek üzere birbiriyle uyumlu çal??t???n? göstermektedir. Bu da, ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlar.

Faktör Analizi

Çocuklarda S?nav Kayg?s? Ölçe?i, üç faktörlü bir yap?ya sahiptir. Bu yap?, s?nav kayg?s?n?n farkl? tezahürlerini ay?rmak üzere tasarlanm??t?r:

Dü?ünceler: Bili?sel stres ve endi?e yükünü temsil eden 12 madde.
Görev D??? Davran??lar: S?nav performans?n? do?rudan etkileyen davran??sal dikkat

ARABPSYCHOLOGY.COM

da??n?kl???n? temsil eden 8 madde.
Otonom Tepkiler: Sempatik sinir sistemi aktivasyonunu gösteren fizyolojik belirtileri temsil eden 9 madde.

Uyarlama sürecinde gerçekle?tirilen Faktör Analizi, bu üç faktörlü yap?n?n hem teorik beklentilere uygunlu?unu hem de Türk ö?renci örnekleminde geçerli oldu?unu desteklemi?tir. Bu ayr?m, klinik ve e?itimsel müdahalelerin hedeflenmesinde kritik öneme sahiptir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çocuklar (?lkokul ve Ortaokul Ö?rencileri)

Age Group: ?lkokul ve Ortaokul dönemi (Yakla??k 6-14 ya?)

Population Details: Ölçek, Türkiye Cumhuriyeti s?n?rlar? içerisindeki ilkö?retim kademesindeki ö?rencilerin s?nav kayg?s? düzeylerini ölçmek üzere standardize edilmi?tir.

Test Methodology: 4'lü Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r. Yan?t seçenekleri ?unlard?r: (1 = Hemen Hemen Hiçbir Zaman, 2 = Bazen, 3 = Ço?u Zaman, 4 = Hemen Hemen Her Zaman). Ölçekten al?nan toplam puan?n yükselmesi, s?nav kayg?s? düzeyinin yüksek oldu?u anlam?na gelir.

Anahtar Kelimeler

S?nav Stresi, Bili?sel Kayg?, Fizyolojik Tepkiler, Likert Ölçe?i, Çocuk Psikolojisi, ?lkö?retim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar Gökçe Bulgan'a ait ileti?im adresi: bulgang@mef.edu.tr

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve güncel ücret bilgileri (varsa) için sorumlu yazar Gökçe Bulgan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m genellikle kaynak gösterilerek mümkündür.

Referanslar

Ayd?n, U. ve Bulgan, G. (2017). Çocuklarda S?nav Kayg?s? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?. *?lkö?retim Online, 16*(2), 860-899. doi: 10.17051/ilkonline.2017.304742

Makalenin orijinal ba?lant?s?: ilkogretim-online.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: cocuklarda-sinav-kaygisi-olcegi-toad.pdf

Çocuklarda S?nav Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Bu maddeler, ilgili alt boyutlar? temsil eden örnek maddelerdir.

Dü?ünceler (12 madde): Geçip geçmeyece?imi merak ederim

Görev D??? Davran??lar (8 madde): Etraf?ma bakar?m.

Otonom Tepkiler (9 madde): Kalbim h?zla çarpar.

ARABPSYCHOLOGY.COM